

Večja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240.—
pol leta . . . 120.—
četrt leta . . . 60.—
za mesec . . . 30.—

Za mozemstvo:

celo leto . . . K 400.—
pol leta . . . 200.—
četrt leta . . . 100.—
za mesec . . . 35.—

JUGOSLAVIJA

Vprašanjem glede inseratov t. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica. — Dopisi naj se hranijo.
Rokopisi se ne vračajo.

Dr. Korošec sestavlja opozicijo.

Beograd, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Tekom današnjega dopoldneva so se vršila posvetovanja parlamentarnih klubov. V ospredju stoji še vedno vprašanje prispeve, ki postane aktualno že na prvi seji po verifikaciji mandatov. Klubi na razpravi so že tudi o stališču do ustavnega načrta.

Kakor se zatrije, se trudi dr. Korošec, da bi sestavil močan opozicijski blok, ki bi presegal ne samo komuniste, baie le že prišlo do

sporazuma med Jugoslovanskim, Narodnim in Muslimanskim klubom, računalo na še pristopom bosanskih kmetijskih poslancev. Širilo se tudi vesti, da se bovala dr. Korošec tudi z Radičem, če bi bilo mogoče na tej platformi za enoten nastop.

Nova skupina bo zahtevala napredni, naj se ne nredi niti do sedaj sprejete, one točke poslovnika, ki bi opozicija smatra za reakcionarne, zlasti določbe o prispevi Radikalci in demokrati to zahtevo odklanjajo.

Špijonaža v Zagrebu.

LDU Zagreb, 13. dec. Nedavno je bil tukaj aretiran bivši državni pravdnik Accurti in njegova soproga in še nekatere druge osebe radi protidržavne delovanja. Pred kratkim je bil aretiran pri prehodu preko Drave človek, o katerem se je izkazalo, da je rodom Čehi z imenom Havelka. Aretiran je bil v sled suma špijonaže in je bil odpravljen v Zagreb, kjer so ga zaslišali. Pri njem so našli pisma za barona Leneta v Samoboru in za neko osebo v cementni tvornici v Podsusedu. Priznal je, da je prišel iz Madžarske, da prevzame pisma od gospe Accurti in da jih odnese v Budimpešto, dalje tudi, da se neča s špijonažo in da sta za na Hrvatsko poslala madžarska kapetana Peklevo in Horvat. Pri njem so našli madžarski zemljevid okolice Kapačvara. Preiskava je pokazala, da ima družba v Budimpešti in v Zagrebu svoja vesla za spoznavanje. Redarji so spremlili Havelko do gospe Accurti, da bi dobil od nje pisma, na katera je prišel, gospa pa ga je prisilila, naj pride drugi dan, ker ti njen mož sporoča iz Beogra-

da, naj počaka, ker ima zelo važne informacije, da jih pošlje preko Drave. Drugi dan so redarji zopet pripeljali Havelko k Accurti. Ki mu je v prisotnosti profesorja Šuflija dala pisma politične vsebine za madžarsko vlado. Ko je odhajal, je opozarjal gospe Accurti, da Havelko naj bo previden. Ko so Havelko vzeli, nismo se konstatirali, da je to prazen list papirja, nisan s kemično rjavo. Pismo so nato razvili kemično, potem ter je bil v njem v nemškem jeziku očrtan naš politični, gospodarski in vojaški položaj. V zvezi s tem pismom se je izvršila aretacija vsenčlenskega profesorja Šuflija ter drugih 12 oseb. Med njimi se nahajajo diak Milan Galović, brivec Stronimer, ki je priznal, da je po Galovičevem naročilu vodil dobrovoljce na Madžarsko za Northville, ter drugi. Preiskava je dokazala, da je bila glavna črta za prehod madžarskih agentov v Zagreb. Dunaj in Budimpešta. Iz Madžarske na so prihajali preko Medimurja in pri Osieku preko Drave.

Diplomatični spor s Holandsko.

Beograd, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Naša vlada je svoj čas izenala iz Jugoslovije holandskega podanika Rannaporta, ker je nastopal med vojno skrajno sovražno proti Srbiji. Ker se je holandski poslanik zavzel za Rannaporta je prišlo med njim in našo vlado do diplomatskega

spora, ki se je v zadnjih dneh tako zaostrel, da je zahteval holandski poslanik od naše vlade svoje listine. — V zvezi s to afero je bil umirovljen danes pomočnik zunanjega ministra Ponović, ki je s svojim nastopom v prvi vrsti zakrivil spor.

USTAVOTVORNA SKUPŠČINA.

Beograd, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Na današnji seji konstituantne je bila kot prva točka volitev verifikacijskega odbora. Predložene so bile tri liste in sicer radikalna, demokratska in komunistična. Pri razpravi o poslovniku je v imenu komunistov izjavil posl. Sima Marković, da njegova stranka absolutno ne more sprejeti poslovnika. V istem smislu so govorili tudi dr. Mandić (Jugosl. klub), dr. Pavič (Narodni klub), Milan Lazarevič (Republikanec) in dr. Spaho (Musliman), ki so vsi odklonili poslovnik. Ministrski predsednik dr. Vesnić je v svojem govoru izjavil, da se čudi, da so se komunisti v njihovi zahtevi po novem poslovniku pridružili tudi stranke, od katerih je eden smatra, da se z njimi ne strinjajo.

VERIFIKACIJSKI ODBOR.

Beograd, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Danes dopoldne so imeli načelniki klubov sestanke glede skupne liste za izvolitev verifikacijskega odbora. Določilo se je, da bodo volitve tajne. Listo kandidatov bo lahko predložil vsak klub, ki ima vsaj štiri poslance.

POGAJANJA PAŠIČA ZA SESTAVO VLADE.

Beograd, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Radikalci so pooblastili Pašiča, da začne pregovore z načelniki strank glede sestave nove vlade in o skupnem delu v konstituenti. Pašič je imel več sestankov z Davidovičem in dr. Korošcem. Tudi Protić je konferiral s Pašičem. Pogajanja z Davidovičem se bodo jutri nadaljevala.

ZBLIŽANJE MED DEMOKRATI IN RADIKALCI.

LDU Beograd, 12. dec. Demokratska stranka je sklenila, da prevzame inicijativo in se začne pogajati z radikalno stranko radi skupnega dela v konstituenti. Načelnika obeh strank, g. Pašič in Davidović, sta se dolgo razgovarjala o notranjem in zunanjem položaju, v katerem se nahaja država. Razgovori se bodo nadaljevali in bosta oba kluba obveščena o situaciji. Razgovori bodo trajali najbrže dalje časa. Pri demokratih, kakor tudi pri radikalcih, vlada prepričanje, da zahtevajo interesi države sestavo močne vlade, ki bo mogla v konstituenti hitro izvesti ustave in osnovne zakone za uredbo države.

ENOTNA ZEMLJORADNIČKA STRANKA.

LDU Beograd, 13. dec. Na seji poslancev zemljoradniške stranke iz Srbije, saveza težakov iz Bosne in Hercegovine, težake stranke iz Dalmacije in samostojne kinetiške stranke iz Slovenije je bilo sklenjeno, da se vse te skupine združijo v stranko, ki bo nosila ime zemljoradniške stranke. Izvršilo se je tudi konstituiranje kluba zemljoradniške stranke. Za predsednika kluba je bil izvoljen Voislav Lazić, poljedelec iz Stubina v valjevskem okraju, za podpredsednika pa Iv. Pucelj iz Slovenije in Ivan Franič iz Dalmacije.

OBOROŽITEV ČASTNIKOV NA ITALIJANSKIH LADJAH PRED REKO.

Rim, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Z ozirom na upore mornarjev je vlada odredila, da morajo biti oboroženi vsi častniki na onih italijanskih vojnih ladjah, ki so poslednje dni dospeli pred Reko. Častniki morajo ostati na krovu ladij.

PRIPRAVE ZA RAZPRAVO O USTAVI.

Beograd, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Še ta teden začnejo parlamentarni klubi razpravljati o ustavi. Demokratski klub je izvolil odsek 15 članov, ki bo prebiral ustavno vprašanje. Med drugimi so bili izvoljeni dr. Roic, dr. Tomljenović, dr. Budisavljevič, dr. Angelinović, dr. Žerjav, dr. Komandur in Marinković.

POLJEDELCI NE STOPJO V VLADO.

LDU Beograd, 12. dec. Za zemljoradniško stranko je izjavil Mihailo Avramović, predsednik demokratskega kluba Ljubi Davidović, da je zemljoradniška stranka na svojem programu najbližja demokratski in da se bo v njegovi stranki storilo vse za izhod iz sedanega položaja. V vlado na stranko ne vstopiti.

VZROKI ODSTOJA DR. KOROŠCA.

LDU Beograd, 12. dec. Poluradno se javlja: Prometni minister dr. Korošec je podal ministrskemu predsedniku dr. Vesniću svojo ostavko. V pismu, katero je dr. Korošec poslal ministrskemu predsedniku, javlja, da je demisioniral zato, ker poslovnik za konstituento ni izdelan v duhu zakona in ker ga je sestavil parlamentarni odbor narodnega predstavništva, ki je že davno razpuščen. Poslanec Jugoslovanskega kluba s poslovnikom niso bili zadovoljni in so zahtevali, naj dr. Korošec poda ostavko.

ODSTAVLJENJE BANA LAGINJE.

Odstopno pismo. LDU Beograd, 12. dec. V imenu Nj. Vel. kralja Petra I. po milosti božji in volji naroda kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev, Mi Aleksander, naslednik prestola, na predlog predsednika našega ministrskega sveta našega ministra za zunanje stvari ter po zaslišanju našega ministrskega sveta razrešavamo od dolžnosti bana Hrvatske in Slavonije dr. Marka Leginja, ter ga stavljam na razpoložanje s činom in pravicami ministra na razpoložanju. Predsednik našega ministrskega sveta, naš minister za zunanje stvari naj izvrši ta ukaz. — V Beogradu, 11. decembra 1920. — Aleksander, naslednik prestola; dr. Vesnić I. r.

BANSKA KRIZA NA HRVATSKEM.

Beograd, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Poverjenik hrvatske vlade za notranje stvari g. Milan Rojc se vrača jutri iz Beograda v Zagreb, da prevzame banske agende, ki jih bo vodil, dokler se ne reši banska kriza.

RUSKI PROTEST PROTI ŽELIGOWSKEMU.

LDU Moskva, 13. dec. (Brezlično.) Joffe, predsednik ruskega mirovnega poslanstva v Rigi, je opozoril poljsko vlado na dejstvo, da je Želigowski še vedno poljski general in da bi se brez poljske pomoči ne mogel vojskovati. Postopno general Želigowski, ki je v neposredni bližini meje zbral tople protirevolucionarce, ki je sprejel vse Savinkove bele garde in vse druge protirevolucionarce in jim tudi možnost za nove upade, pomenja stalno ogrožanje mira.

VELIK POŽAR V CORKU.

Kodanj, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Po senkal dospelih poročilih je bil večeraj v Corku velik požar. Mnogo poslopj v srednjem mestu in trgovin je popolnoma uničen. Med drugim je gorela tudi Carnegiejeva knjižnica in okrog dvajset velikih trgovin z velikimi zalozami blaga. Malo pred izbruhom ognja so sinjalnevi napadli vlado čete. Tekom boja je bilo več vojakov ustreljenih. Poletja je odkrila skrito zalogo kakih 200 ročnih granat in bomb. Škodo cenijo na približno 9 in pol milijona angleških funtov. Dve osebi sta na poslednjem požaru umrli, 14 pa je bilo ranjenih. Uničenih je 50 poslopj.

Roman

KRALJEV VITEZ.

na zadnji strani.

Ob otvoritvi konstituante.

Ustavotvorna skupščina se je sestala. Ako je bil prvotno objavljen načrt poslovnika točen, kar pa je pri beograjskih vesteh silno dvomljivo, — bi moral otvoriti prvo sejo minister za konstituento Marković. On bi tudi predlagal starostnega predsednika. Kakor pa je razvidno iz poročil konstituantne ni otvoril zastopnik vlade ampak se je otvorila sama. Poslanec dr. Milan Rojc, pač kot zastopnik najmočnejše stranke, demokratov, je vstal in brez otvoritvenih formalnosti predlagal Nikolo Pašiča kot najstarejšega člana skupščine začasnega predsednika, s tem je bila konstituenta otvorjena.

Ta načina otvoritve je gotovo mnogo bolj umesten in pravičen, kakor bi bila otvoritev po člani vlade. Manifestirala se je tako popolna samostojnost in suverenost konstituante, ki ni odvisna od sedanje vlade in njene volje. Ako so se določila poslovnika res glasila tako, kakor so bila v izveščju objavljena, pa je s tem postopanjem vsvarjen tudi važen preljudic. Če je bilo mogoče iti preko poslovnika v tej točki, čeprav je bil poslovnik že objavljen, se bo mogoče, z dobro voljo seveda, izogniti tudi predeležu vprašanih prispege. Eno kot drugo je samo formalnost, ki pa lahko rodi po trmi in strankarski zagrozenosti usodne krize.

Razpravljati smo že o vprašanju prispege. Bilo bi neodpustljivo, naravnost zločinško, če bi se to zadevala s katere koli strani tirala tako daleč, da bi ogrožala delo konstituante. Ljudstvo za to vrsto boje nima smisla, ne umevanja. Stranke, ki bi mu prišle pri eventualnih novih volitvah s takimi kapitelozantimi problemi, bi naletele slabu. In bilo bi znamenje naše politične nezrelosti, če bi grupirala prispega parlamentarne skupine. Zlasti zato, ker bi takša grupacija mogla samo ovirati in raz-

dirati, ne mogla bi pa prav ničesar samega vsvariti.

In nekaj podobnega bo sprevetionalni blok, ki ga sestavlja sedaj dr. Korošec. Zveza kooperacija srbskih radikalcev, hrvatskih zajedničarjev in slovenskih liberalkcev je bila nenaravna, vsesna sama ne oglaševala momentih in ni mogla vsvariti ničesar. Zveza med katoliško hudeško stranko, ki se rekrutira vendar v pretežno matri iz katoliškega prebivalstva, liberalnimi zajedničarji, zastopniki dela hrvatske inteligence, in izrazito konservativnimi, bogoslovskimi zastopalcima muslimani pa bi bila še nenaravnejša in še nepodnejša. Čili bi ji bil mogel biti samo oviranje dela v konstituenti. Posebno še, če se obisti stajajo vesti, da se pridružijo temu bloku še anarhistični Radicevič. Zato upamo, da se akcija dr. Korošca ne posreči.

Seveda pa moralo radikalci in demokrati svojo »kakor zanalašč« — taktiko opustiti. Uverjeni smo, da se ravno z njo sami mnogo pripomogli, da postaja dr. Korošec vodja opozicije in da se ne bo strahil nobenih ekstrimov, če mu bi to kazalo...

In naposled še to. Ko smo čitali poročila o otvoritvi seji konstituante, o prvi seji res pravih zastopnikov jugoslovanskih plemen, smo z bolelostjo opazili, da se ni udeležilo naših oropanih pokrajin. Ne Primorja, ne Koroške. Ko je bila pred mesecem dni otvorjena novoizvoljena avstrijska narodna skupščina, je novi predsednik dr. Weiskirchner takoj v začetku govora slovesno protestiral proti krivicam, ki so se baje zgodile avstrijskim Nemcem z odcepitvijo — Spodnje Štajerske. Vsi poslanci so ga poslušali stoji in z burjem odobravanjem.

V Beogradu ni padla niti beseda, kaj je res naša volja tako slaba, naša narodu zavest tako skromna? Zlostna nam naša.

POLOŽAJ NA ČESKEM.

Praga, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Današnji dan je potekel mirno. V delavnicah se večina dela. Le v Kladnu traja splošna stavka dalje. Komunisti so zasedli samostan, župnišče, bivše cesarjevo posvetstvo in poslopje svete vojske. Nekomunistični rudarji so dali šli na delo.

Dunaj, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Telefonska zveza med Dunajem in Češko je bila danes dopolnjevala prekinjena, ker je to odredila češkoslovaška vlada. Vzroki so politične narave. Vlada je v nekaterih okrajih prekinila izjemno stanje in je zaradi tega prekinila telefonsko zvezo, da ne bi bila ovirana v notranjem telefonskem obratovanju.

Praga, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Stavka v Pragi je skoraj popolnoma pojenjala. Le v par podjetjih delo še počiva. Popolna stavka je le še v Kladnu in v dveh drugih manjših industrijskih krajih. V Brnu je stavka zelo nepopolna.

ODSTOP PREDSEDNIKA ITALIJANSKEGA PARLAMENTA.

LDU Rim, 13. dec. Koncem zborniške seje se je nameščencu abertinega tajništva pri številu poslancev pripetila pomota. Akotudi predsednikova oseba pri tem ni bila prizadeta in dasiravno so vsi priznali pomoto, je predsednik zbornice De Nicola odložil svoje mesto.

NEMCIJA IN GLASOVANJE V GORNJI ŠLEZIJ.

Berlin, 13. dec. (Izvirno poročilo.) Nemški poslanik v Londonu, je angleškemu ministrskemu predsedniku izročil noto glede plebiscita v Gornji Šleziji, v kateri zatrjuje nemška vlada, da je izključeno, da bi se delala razlika med onimi, ki stanejo na glasovalnem ozemlju, in onimi, ki prebivajo zunaj tega ozemlja.

VRHOVNO KASACIJSKO SODIŠČE.

LDU Zagreb, 13. dec. »Riječ« poroča iz Beograda: Po nastavnem načrtu je za vsa država predvidena eno kasacijsko sodišče, ter je vlada odločila, da bo imelo svoj sedež v Zagrebu.

SODNA IMENOVANJA.

Prestolonaslednik Aleksander je z odlokom z dne 27. novembra 1920 imenoval za predsednika okrožnega sodišča v Novem mestu dr. Jurija Polenski, za podpredsednika okrožnega sodišča v Mariboru dr. Jakoba Toplaka.

Za Ameriko

celotno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolara

Nov naročnik naj pošlje

naročnino

zaščitnica do

prestopa in

nove šte. 16. 1921

do 30. 12. 21

večerja 300000

Ljubljana.

Otvoritev konstituante.

Beograd, 12. dec.
Danes na dan otvoritve ustavo-
dajne skupščine so bile belerajske
ulice okrašene z jugoslovenskimi in
narodnimi zastavami. Pred poslo-
vni konstituante se je celo uro pred
otvoritvijo seje nabralo mnogobrojno
občinstvo, ki se je razdelilo na dva
dela, tako da je tvorilo špalir skozi
katerega so šli ministri in za njimi po-
slanci v manjših skupinah v poslo-
vni konstituante.

I. seja ustavodajne skupščine se
je začela ob deseti. Vse lože so bile
prenapolnjene, v novinarskih ložah
pa je bila orava gneča. V dvorani so
bila poslanska mesta večinoma zase-
dena. Skrajno levo so zasedli komu-
nistični, ki so okrasili svoje pri-
stojne kokarde. Poleg njih so se-
deli poslanci zemljoradniške in se-
lilaške stranke, dalje v sredini na
enem krilu levice in na enem krilu
desnice pa so zasedli mesto demo-
krati, potem na radikalni, dočim so
skrajno desno okupirali socialisti in
jugoslovenski klub, ker niso imeli
mesta na levi. Za radikali je sedelo
sedem nosilcev bosanskih težav.
Muslimanska stranka je zasedla mesta
v sredini za demokrati. Med demo-
krati in selci so sedeli republikanci.

Od prisotnih nosilcev je prvi iz-
povedoval dr. Milan Roic: Gospoda
poslanci! Po predpisu poslovnika se
mora izvoliti predsednik po starosti.
Dovolim si predlagati g. poslani-
cem v Nikolaia Pašića za začasnega
predsednika. (Burni živiklic in obo-
skanje)

Nikola Pašić: Gospodje poslanci!
Zahvaljujem se vašemu zaupanju in
Bože, ko zavzamem to značilno me-
sto, Vas prosim, da mi dovolite da
pri vsaki priliki izpovedujem nekoliko
besed Gospoda poslanci! V zgodovini
našega troimanskega naroda ni
bilo značilnejšega in večjega zgo-
dovinskega momenta, kakor je ta v
katerem se nahajamo sedaj. Naš nar-
od je po svojih nosilcih pozvan, da
temeljno naše hodoče države in
da zavaruje vsa politična in držav-
ljanska prava, prava našega troim-
anskega naroda brez razlike na vse dr-
žavljanke ki živijo v naši domovini.
Naša mila domovina je dolgo želela
vključena v druge države služiti je
tu "osnodi in delala za tute narode".
Sedaj je, hvala Božu, preliti krvi in
domoljubnih zavetnikov osvoboje-
na tor zedinjena. (Burno ploskanje in
živiklic). Usoda naše hodoče dr-
žave in našega naroda je postavljena
v vaše roke. Ako to homo vodil um-
no in no izkušnih zgodovine, homo
moči ngiti pot našega napredka in
razvika, pot ki nas bo hitro dovela
v vrsto najnaprednejših narodov ki
ho brzo ustvarila svobodo in blago-
stanje v našem narodu. To delo je
dosti težko, ako na ho dobra volja
pri nas vseh, da ustvarimo osnovo ki
ho nudila možnost razvika vseh naš-
ih sodržavljanov, potem homo ta
posel lahko izvršili, ako nas bo vodi-
la blagost in izkušnja, ako homo stro-
živi in slojni z vsemi našimi brati.
Gospodje poslanci! Mislim, da ho
naš troimani narod ki je toliko pre-
trpet porabil ta moment, ko je usoda
v njegovih rokah, da homo ustvaril
napredno in svobodno državo drža-
vo, ki ho popolnoma zadovoljevala
naš narod in vse napredne narode
ki ho zadovoljila naše zaveznike in
da homo vili strah onim ki mislijo,
da nas bodo razkrojili. (Ploskanje). V
tem imenu želim konstituenti srečno
delo in slavo. Po poslovniku je treba
da izbere štiri tainike. (Čutejo se
glasovi: Kandidajte jih vi!) Prosim
Vas da poslušate njih imena. Jaz vsen
ne poznam, prosil sem na poslance
da mi navedejo imena onih naših dru-
gov, ki so naimaiši med nami. Ime-
nujem gospode Nikola Perića, dr.
Svetoslava, Mijatovića, Borislava
Stehlićina in Vladimira Pušenića.
(Izvoljeni tainiki zavzamejo takol
svoja mesta). Gospodje poslanci! Po
členu 1. začasnega poslovnika pro-
sim gospode poslance, da oni ki ima-
jo svoja noblastila izročijo ta nob-
lastila predsedništvu. Potrudil sem
se tudi da sem dobil izisek ki je
predpisan. Ko bodo gospode poslanci
izročili svoja noblastila in ko bom
videl koliko jih je prišlo, bom odre-
dil prihodnjo sejo za jutri ob šestna-
stih. Prosim gospode poslance, ki
imajo noblastila, da jih izročijo
predsedništvu. (Poslanci izročijo
predsedništvu svoja noblastila). Oni
gospode poslanci ki niso mogli izro-
čiti noblastil, naj jih izvolijo oddati
takom. Sedaj zaključim sejo in od-
povem prihodnjo za jutri ob šestna-
stih. Prosim gospode poslance, da
pridejo vsi na sejo. (Burni živik-
lic). (Poslanec Večeslav Vilder:

Živela Jugoslavija! Poslanci komu-
nistične stranke: Živela sovietska re-
publika!)

Sela, ki je potekla popolnoma
mirno je bila zaključena ob pol 11.
uri dopoldne.

Po seji se je vršila svečana služba
božja. Na ponedeljkovi seji (ob 16. po-
poldne) se ho volji verifikacijski od-
sek.

Parlamentarne vesti.

Beograd, 12. dec.
Vorašanje orisece.

Klubi v konstituante se niso kon-
čnoveljavno sklepali glede prisega-
nja. Zasedaj je gotovo, da bodo pri-
segli radikali, demokrati, poslanci
zemljoradniške stranke, jugosloven-
ska muslimanska organizacija in so-
cialni demokrati.

Stranke in ustavni načrt.

LDU Beograd, 12. dec. Tekom
tedna bodo vse stranke določile
svoje stališče napram vladnemu
ustavnemu načrtu. Za sedaj je zna-
no, da je skoraj večina članov radi-
kalnega in demokratskega kluba za
ustavni načrt, ki ga je sestavila vla-
da dr. Vesnića. Jugoslovenski klub
je proti temu načrtu, in zahteva po-
krajinsko avtonomijo, predvsem za
Slovenijo.

LDU Beograd, 12. dec. Komuni-
sti bodo branili edinstvo države,
vendar pa bodo nastopili za sovietsko
ustavo.

LDU Beograd, 12. dec. Jugoslo-
venska muslimanska organizacija se
je izjavila za ustavno monarhijo,
vendar pa še ni določila svojega
stališča glede pokrajinske avtono-
mije.

Radikali in demokrati.

LDU Beograd, 12. dec. V demo-
kratskem klubu je poročal njegov
predsednik Ljuba Davidović o svo-
jem sestanku z Nikola Pašićem.
Davidović je izjavil, da je Pašić za
skupno delo v ustavotvorni skup-
ščini, ker je položaj zelo resen.
Medtem pa Pašić še nima vseh ele-
mentov za sklep sporazuma in se
bo o tem še posvetoval s svojim
klubom. Nato se je razpravljalo tu-
di o zunanjem položaju ter je mini-
ster Milorad Drašković kot član mi-
nistrskega odbora za zunanje stvari
poročal o zunanjem položaju ter o
odnošajih s sosednjimi državami.

Muslimanski program.

LDU Beograd, 11. dec. G. Hras-
nica je izjavil sotrudniku "Tribune":
1. Jugoslovenska muslimanska or-
ganizacija se ne ho razdelila v dve
frakcije kakor so pisali beogralski
listi. 2. Po svojem programu ostane-
je zvesti monarhiji in v konstituenti
se bodo izjavili za monarhiste. 3.
Organizacija stoji na stališču držav-
nega edinstva. 4. Dementira vesti
beogralskih listov, da so bili poslanci
njihove skupine na sestanku z
Radiceem, s katerim nimajo nobenih
zvez. — Konstituiral se je njihov
klub ter je bil zvoljen za predsed-
nika g. Maglal, za podpredsednika
pa Hrasnica in dr. Karammedo-
vić.

Trpljenje koroških
Slovencev.

Koncem oktobra sem se vozil iz
Borovca proti Sv. Jakobu. Neki in-
teligent je na vorašanje če zanuša
Koroško, odgovoril: »Med takim
neznačajnim ljudstvom ni mogoče
živeti.« Kmet ob oknu je poslušal
ves žalosten, ne da bi znil besede.
Od časa do časa pa si je na skrivaj
brisal oči z rdečim robcem. Čutil
sem, da ga manj muči povzled v tem-
no bodočnost, kakor očitek, da so
koroški Slovenci utrpeli za nem-
ško državo. Kol ki ho padel po
nem, ker je delal za Jugoslavijo, se
bo dal prenesti nikakor na ne oči-
te, da so koroški Slovenci krivi
izruhe plebiscita.

Danes sem prejel pismo koro-
škega kmeta ki me je najbolj pod-
piral v delu za srečen izid plebi-
scita ki je za to žrtvoval dan in
noč. Ko je nekaj stelo iz gozda proti
domu so ga ustavili štirje nem-
čurji Eden va je udaril s pestjo v
obraz dva na sta padla po nem s
koli. Posrečilo se mu je, da jim je
zbežal. Med tem časom so prete-
pali brelo kobilo. Vsled tega in ker
je bil not slab in voz težko naložen,
je kobila pred časom zvrzela. Velike
škode na mu nočemo napraviti. Vsi
s sodniki vred so proti nemu in
se sklicujejo na to, da je agitiral za
Jugoslavijo. Takih slučajev je več.
V Korotanu namreč ne vladajo nor-
malne razmere, temveč Heimats-
dienst.

Marsikdo je bil primoran zapu-
siti Koroško. Upravičena je trdi-

tev, da so koroški begunci cvet
koroških Slovencev. Zasluza begun-
cev je, da se tu v osvobodeni domo-
vini soloh misli na neosvobodeno do-
movino. Zato jih moramo podpirati,
kadar in kjer moremo. Zakaj preža-
lostne slike se nam nudijo dan na
dan. Pri vsaki priliki moramo misliti
na nie, ki so morali zanustiti svojo
dravo domovino in nimaio tu ne
zaslužka ne stanovanj. Neizrečno
bol čutim, kadar pridejo tožit naši
naiboljši agitatorji in agitatorke.
Dolžnost vlade je da jih znatno pod-
pre s podporami stanovanj in služ-
bami. Beguncem se mora dati pred-
nost pred nemčurji ki jih je v naši
državi še dovolj. Pa tudi javnost
naj podpira begunce. Vsaka hiša naj
si šteje v čast, če more vzeti be-
gunca pod svojo streho. Vsi ti, ki
so protestirali na shodih proti izgu-
bi Koroške naj tudi delansko poka-
žeio liubezen do Koroške. Vsi, ki so
na opisani način prihranili pod-
preti koroške begunce, naj se bla-
govole obračata na društvo »Go-
sposvetjski Zvon« v Ljubljani. Ako
bi ta glas našel pot tudi do Beo-
gradskega odbora, ki je po poročilih
listov namenil za banke narodnim
poslancem 50.000 dinarjev, bi bilo
na mah rešeno vorašanje koroških
beguncev.

Korajžni fašisti.

Trst, 9. dec.
V ulici Carducci, v dvorani Tar-
tini so priredili tržaški Čehi 6. de-
cembra Miklavžev večer, ki je si-
caino potekel in se vršil v nallšem
redu tja do polnoči.

Tedaj pa so bili gostje naenkrat
prestrašeni od huronskega vpitja
kakih 20 fašistov, ki so pod vo-
dstvom bratov Forti vdrli v dvorano
in pričeli kričati svoje neslane: »Ev-
viva l'Italia!«. Da pa ne bi nikdo
smatral njih klica prerensim, so
vmes kričali svoji anaški bojni klic
»eja, eja, alala!« itd. Vse to jih je
očividno tako olajšalo, da so pri-
čeli stopnjevati svojo nesramnost
in skoraj so se začeli tudi kdici:
»Abasso i sciaivi« in »Fora i Jugos-
slavi!«.

Ali kratko je bilo njihovo rajanje
ker je eden Čehov energično nasto-
pil in po par besedah prisilil eni-
mu bratov Forti krepko zausnico,
ki jo je ta tudi hrabro spravil. Na-
stal je grozen krik in Bog zna, kaj
bi se nastalo iz vsega dogodka, da
niso fašisti vtaknili repa med noge.
Z velikansko zgovornostjo so pri-
čeli praviti in zatrjevati, da nimajo
ničesar proti Čehom, ki so »nazione
amica« in s katero hočejo živeti v
priateljstvu. Oni so samo proti svo-
jim večnim sovražnikom Jugoslova-
nom.

Tako je doživel Trst neverjet-
nost, da so se fašisti pričeli opravi-
čevati in da so se s tisoč pokloni
poslovili od onih, ki so jih prvotno
hoteli preproditj. Ali zausnce so zgo-
vorne in razvezujejo jezik. Kjer je
celo tržaška policija brez sile.

Izkazala se je zopet respica, da
je klofuta za marsikateroga najiz-
datnejše zdravilo. In da spadajo med
fantazije, ki jih je ozdraviti je z les-
kovko, tržaški fašisti, tudi to le se-
daj jasno. Čas bi že bil, da prično
zausnce, zlasti vsled svoje sedaj
uradno dokazane uspešnosti pridno
deževati!

Jugoslavija in Grška.

Beograd, 11. dec.

»Politika« niše v uvodniku z na-
slovom »Naša zveza z Grško«: Zvez-
ni odnošaji napram Grški so imeli v
glavnem toliko vrednosti, kolikor so
bili zaiamčeni z osebnimi garancila-
mi. Te osebnne garancije je grški nar-
od sedaj zavrzal. Ostale so samo
stavne garancije: skupni interesi
Leta 1915, so obstajali skupni intere-
si: Srbije, Grčije in Bolgarske, da so
vendar prevladali osebni interesi
Avstro-Ogrske in Nemčije ki sta
imeli v Radoslavovu, Ferdinandu,
Gouloukisu in Konstantinu svoje pri-
latelje. Danes je naš narod vezan sa-
mo ga eno pogodbo, o kateri čuti, da
je druza stranka ne bo ali vsaj da je
morda ne bo izvršila. Po volji vrške-
ga naroda se je zveza skrcila samo
na stvarne garancije. Skrcimo in judi
mi na isto! Za to politiko je v prvi
vrsti potrebno, da se zbrisejo naši
podnosi s pogodbo z Grčijo in da se
vrnemo k njej šele tedaj ko se bodo
na upravo v Grčiji vrnili oni ljudje, s
katerimi smo jo napravili in v katero
ima naš narod zamaule.

EDINI SLOVENSKI DNEVNIK,
KI POROČA STVARNO
IN NEPRISTRANSKO,
JE "JUGOSLAVIJA".

Ruski narodni komite.

Ruski politični krogi v vzhodni
Evropi se bavijo z ustanovitvijo na-
cionalneva komiteja, ki naj bi zastop-
al interese neboljševiške Rusije in
vodil vso protiboljševiško politiko.
Vorašanje ustanovitve takega komi-
teja je postalo aktualno posebno se-
daj po Krimski katastrofi Wrangla in
naden njegove poslednje protiboljšev-
iške vlade v Rusiji. Ta komite bi
tvorili poleg zastopnikov industrije
in trgovine tudi kadetie in zastopniki
socialnih revolucionarjev; torej sa-
mo zastopniki onih strank, ki stoe
na stališču marčne revolucije l. 1917.
In ki odklanjajo vsako ohnovitev
predmarčneva režima. Kadetie nim
na čelu Miljukov. Vinaver in pred-
sednik prve provizorične vlade knez
Lvov, si želino žele ustanovitve tega
komiteja in skupneva delovanja s so-
cialnimi revolucionarji.

Stranka socialnih revolucionar-
jev ho te dni na strankini skupščini
obravnavala vorašanje sodelovanja
v tem komiteju ter določila o svojem
stališču. Kakor sodijo ho samo ma-
hen del stranke pod vodstvom Buna-
kova in Avksentieva sodeloval v ko-
miteju. Večji del stranke ho na na-
brže pod vplivom bivšega voditelja
stranke radikalnega Černova od-
klonil vsako koalicio z meščanskimi
strankami. Stališče Kerienskega ki
je v zadnjem času zonet zadovolj volji
pri socialnih revolucionarjih še ni
jasno: zdi se pa da se le tudi on ori-
entiral na levo. Desničarski socialisti
(ljudsko - socialistična stranka in
Plehanova skupina) so orioravljani v

komiteju sodelovati. Tudi židovski
krogi se tem pridružujejo. Za komite
se je izrekla tudi zveza za osvobodit-
ve Rusije, ki je med inteligenco zelo
razširjena.

Jugoslavija.

Ljudsko štetje odloženo.
LDU Beograd, 11. dec. Štetje vsoga
prebivalstva, živine in poslopj v Jugosla-
viji se ne ho moglo vršiti l. januarja, ka-
kor je bilo nameravano. Termin se določi.

Vzgojevalni zavodi za mladino.

LDU Beograd, 12. decembra. Mini-
sterstvo za socialno politiko je ponudilo
pravosodnemu ministru, da mu odstoji
zavod v Torži (Bačka), v katerem se na-
haja nad 40 mladih deklet. V ta zavod ho
ministrstvo odpravljalo deklice v starosti
od 12 do 18 let, ki so brez nadzorstva. Mi-
nistrstvo za socialno politiko ho osnovalo
podoban zavod v Zeni ter še enega v Ko-

Razna poročila.

Ponosročena komunistična stavka na
Češkem.

LDU, Praga, 11. decembra. Po komu-
nistihi proglašena splošna stavka se je do-
cela izjalovila. Vse zapadno - češko pre-
mogovno ozemlje je popolnoma mirno.
Obratovanje je povsodi normalno.

LDU, Praga, 11. decembra. Poizkus
praškega komunističnega vodstva, uprizo-
riti splošno stavko, so imeli le malo uspe-
ha. Stavkati so pričeli samo na nekaterih
krajih v nekaterih mestih, kjer so zlasti
nemški komunisti zahtevali stavko. Glede

Gospodarstvo.

+ Nova železniška odredba. Po za-
časni železni. tarifi jamči železniška upra-
va za škodo, primanjiljaj in zgubo vse
prtljage ali blaga, ki se ji je oddalo v
prevoz. Plačilo vozarine v naprej je ob-
vezno samo pri onem blagu, katerega cena
ne dosega iznosa vozarine. Prtljaza, ka-
ker tudi drugo blago se lahko pusti ležati
na postajah, ako se plača tozadevno po
tarifi predpisano takso.

+ Italijansko - jugoslovenska zborni-
ca. Italijansko - jugoslovenski trgovski ko-
mite, ki ima svoj sedež v Rimu, je dal in-
ciativo, da se čimprej priredi sestanek
med jugoslovenskimi in italijanskimi tr-
govskimi družbami. Cilj tega sestanka naj
bi bil, da se pripravi osnutek Italijansko-
jugoslovenske trgovske zbornice v Rimu.

+ Promet po Donavi. Radi slabega
stanja železnice je pridobila Donava zadnje
leto kot prometno sredstvo veliko važnost.
Zadnji čas pa je promet po Donavi močno
ogrožen vsled stalnega padanja vode. Pe-
lez tega ovira promet tudi gosta megla,
ki povzroča nevarnost, da bi zadeli par-
niki eden ob drugega. Zadnje dni pa jav-
ljajo iz Regensburga in Linca, da se že
pojavi laj, ki zamore v najkrajšem času
promet po Donavi sploh ustaviti.

+ Kurz zlata pri plačevanju davkov.
Finančni minister je odredil, da se naj kurz
zlata pri plačevanju carin do nadaljnjega
smatra al pari s kurzom srebra.

+ Zvišanje cene sladkorni ropi. Po-
jedelski minister je odredil, da se zviša
cena sladkorni ropi od 6 na 12 dinarjev.
S tem upa ministerstvo, da ho zainteresi-
ralo vođe številu producentov za pride-
lovanje sladkorne rape in tako zagotovilo

komiteju sodelovati. Tudi židovski
krogi se tem pridružujejo. Za komite
se je izrekla tudi zveza za osvobodit-
ve Rusije, ki je med inteligenco zelo
razširjena.

Boj za svetovni trg.

Berlinski dopisnik »Daily News«
piše, da zasluže previdnost vz-
trajnost in pozornost s katerim se pri-
pravila nemška industrija na boj za
svetovne trge največje pozornosti.
Male skupine ljudi v rokah katerih
se nahaja večina nemške industrije,
niso prestrašile niti vesti da se na-
merava razen Anglie braniti proti
nemški konkurenci tudi 8 drugih dr-
žav s posebnimi zakoni. Med temi
državami se nahaja tudi Japonska,
ki hoče zavzeti na vzhodu gospo-
darsko pozicijo, kot to je imela do-
sedaj Anglia. Nemški podjetniki se
zanašajo na dobro kvaliteto svojih
industrijskih izdelkov in hočeio kon-
centrirati svoje delovanje predvsem
na tužnih ameriških treh in na Ki-
talskem kjer nemška treovska pre-
iskovalna komisija že preresčuje
gospodarske poroke.

Zanimivo je opazovati tudi, kako
skrbje nemški industrijalci, da ne do-
be tuzemci niti najmanjšega udilva
na nemško industrijo. Dopisnik
»Daily News« pravi, da je večina
nemških podjetij napravila vse po-
trebne korake ki naj preprečijo da
bi njih deleži prešli v nemške ro-
ke. — Pri Nemcihi bi se lahko so-
marsičesa učili tudi naši gospodarski
politik.

Angielska akcija za srbsko dolo.
LDU Beograd, 12. decembra. V Beo-
gradu obstoja centrala angleškega društva
za pomoč revnim otrokom. Centrala se je
osnovala na iniciativo društva, ki ima na
Angleškem čez tisoč članov. Člani tega
društva so se obvezali, da ho vsak izmed
njih prispeval enega ali dva denarja na
iz Staro Srbije. Skrbeli bodo otrokom za
hrano in jih posilovali.

LDU Beograd, 12. decembra. V Beo-
gradu obstoja centrala angleškega društva
za pomoč revnim otrokom. Centrala se je
osnovala na iniciativo društva, ki ima na
Angleškem čez tisoč članov. Člani tega
društva so se obvezali, da ho vsak izmed
njih prispeval enega ali dva denarja na
iz Staro Srbije. Skrbeli bodo otrokom za
hrano in jih posilovali.

Razna poročila.

praškega Ljudskega doma so ho menda
dosegel kompromis. Na vabilo zastopnikov
kovinarjev so se sestali danes poslanski
klubi desnice in levice in so sklenili, da se
vprašanje sopenosti Ljudskega doma reši
jutri na skupni konferenci s predstavni-
štvom strokovnih organizacij.

Stamboljski v Pragi.

LDU, Praga, 11. decembra. Jutri do-
spe v Prago bolgarski ministrski predse-
dik Stamboljski. Tujak se ho muditi dalje
časa v svrhu proučevanja češke indus-
trije in gospodarskih razmer.

Gospodarstvo.

sladkornim tovarnam zadostne množine
sladkorne rape za pridelavo v sladkor.

+ Zakon o ribolovu. V ministruv za
poljedelstvo se sestavila posebna komisija,
ki ho izdelala zakon o ribolovu. Ta zakon
ho obsegal vse vrste ribolova v rekah,
jezerih in morju. Ker se predvideva, da
se bodo posil v bodočnosti naglo razvili,
se ho pri ministruv ustanovila posebna
direkcija za ribolov.

+ Konoplja se sme uvazati v Bolga-
rjo. S sklepom gospodarsko - finančne
odborna ministrov se je ukinila prepoved
tvoza konoplje na Bolgarsko.

+ Železnica Beograd - Kotor, Komis-
ja, ki je odrejena, da pregleda teren radi
trasiranja proge Beograd - Kotor, je odpo-
tovala v te kraje.

+ Veliki vodnoelektrični projekt za
izrabo reke Rame v Bosni. G. Petar Blan-
kini, brat g. Juraja Blankinija je ustanovil
sindikata za zgradbo velikega vodnoelek-
tričnega podjetja v Bosni, potem izrabe
vodne sile reke Rame pri Prozoru, kjer
se ho izkopal 10% km dolg prekop do
Triščanov. Padec vode bo znašal 254 me-
trov. Računajoš s količino vode od 10 do
12 km³ na sekundo, se ho dobila električ-
na energija za 30.000 konjskih sil. Ako bi
to podjetje uspelo, bi bilo največje v naši
kraljovini po veliki falški centrali.

+ Češki dalež na avstrijskem držav-
nem dolgu. Po poslednjih proračunih od-
pade od državnih dolgov bivše avstroogr-
ske monarhije 6 in pol milijarde kron na
češkoslovaško republiko. Ta svota se je
v zadnjem bidžetu češkoslovaške republi-
ke že upoštevala in se je v njem uneslo
v to svrto 340 milijonov na račun od-
plačila.

Dnevne vesti.

— **Zahvalila čez lastno državo.** so evropska špecialiteta v Jugoslaviji. Naši ljudje, ki prihajajo iz Dunaja in Gradca pripovedujejo o obupni revščini. Vpokoleni svetniki in generali hodijo z lončki v roki v ljudske kuhinje na juho. Drugi opravljajo najnižje službe na hotelih, vsemu prebivalstvu se bere z obrazov nemanikane. Malo je tako srečnih rodbin da bi moglo trikrat na dan kaj toplega zavžiti iz redkele na so taki, ki bi si mogli v sobah koriti. Toda nikjer ni slišati zahvaljant čez državo. Ljudje trne s stignjenimi zobmi ter se tolažijo z bodočnostjo. Pri nas v Jugoslaviji na naletiš na vsak korak na sirove zahvaljave čez Jugoslavijo najlažnejši zahvaljavi so po gostilnah, kjer jim teče vino z miz ter kvartajo za stotake. Ta »prokleta Jugoslavija« je res neizpolniti mati.

— **V Celovcu umirajo ljudje lakote.** Nemški listi poročajo, da je vdova po nek. profesorju in vlad. svetniku Schleinig umrla vsled lakote. Pokopala je bila tako nizka da ni mogla v boleznj kuniti niti juhe. Zdrževati je morala tudi hčer in vnuka. Vsi trije so stradali in trneli tudi mraz, ker ni bilo kurilave. Pok. prof. Schleinig je bil dober Slovenec. Rodbinske razmere nam niso znane. Skoraj gotovo je bila žena Nemka in tudi hči je nemško vzgojena, ker si sicer ne moremo misliti da bi iz odlični izobitbi ne bi mogla dobiti učiteljske službe v Jugoslaviji. V Avstriji je seve velika nadnordnacija vsakršne inteligence, torci tudi učitelstva. Neumevno nam je zakaj se nesrečna žrtev z rodb. in zatekla k Slovincem, ki bi ji že zaradi pikeleto do pokopneza sonrova gotovo radi priskočili na pomoč. Naša dobrodelna društva bodo morala vzeti v evidenco tudi take sramežljive bednike.

— **Pošta in občinstvo.** Vsled priboj radi nomaniklivera odpravljani nismeske nošte poroča kraljevo pošto in brzojavno ravnateljstvo v Zagrebu tankakšni trgovski in obrtni zbornici, da le temu žalihov resničnemu delstvu kriva pred vsem ovršnost odpravniškega osobja. Nedoštatom se bo odnomošlo samo tedaj ako bo občinstvo nomačalo noštenu ravnateljstvu in mu takot la vilo vsako nepravilnost. — Vella tu di za nas

— **Kitc pozablenih.** Katehet z dežele nam piše: Na netrazredni ljudski šoli nedučnem krščanski nauk na 10 ur na teden in dobi za to enih 700 kren manj 4 odstotke za kolek in to v času ko vella nar dobril čevljev več. Katehetom, ki imajo natmanj 20 tedenskih ur krščanskega nauka se namprava zvišati renumeracija le nas katehetov na deželi, ki imamo navadno le po pet mesecev šole. se noče snomniti ljubljanskega oziroma beogradskega vlada. Ali ni ne rabimo čevljev obleke nerila ter drugih potrebnih? Učitelica, ki še nima usposobljenostnega izpita, dobiha mesečno plačo 2660 kren za 20 ur tedenskega nauka. Nisem li nevoščljiv, toda ko bi bila pri nas kaka pravica bi tudi katehetom dali tako renumeracijo, ki bi po razmerju tedenskih ur odovarjala te učiteljske plači. Ako nam vlada ne misli dati boljšie renumeracije, si še sedanjio lahko pridrži, ker bo manjši kulturni škandal pustiti nauk krščanskega nauka brez renumeracije kakor na dalati tako beraško renumeracijo.

— **Razmere v vevški papirnici.** Pisklo nam: Naše boino veslo je »Z ročavicami!« Teza vesla se zlasti poslužujejo merodajni činitelji pri nacionalizirani vevški papirnici. Ob preobratu so bili sicer nazavarizirani Nemci odstranjeni, toda sedaj so zopet tu in še jih na novo imortiralo iz Avstrije. Kai res Slovenci nimamo toliko strokovno naobraženih mož da bi lahko nadomestili nemške ravnatelje in inženirje? Družba naša skuša pokazati, da le papirnica res nacionalizirana. Ako pride človek v Vevče, sliši toliko nemškega govorjenja, da se mu zdi kot bi bil kje v sredi Avstrije. Ti Nemci pa niso nič kaj pohlevni. Zlasti po koroškem plebiscitu jim je zrastle oreh. Nič ne bo čudno, ako nas bodo začeli v kratkem izzivati celo z »Die Wacht am Rhein«.

— **Praznovanje regentovega rojstnega dne na šolah.** Na dan regentovega rojstnega dne 17. t. m. se za vsa šolska mladina vseh šol daruje šolska maša z zahvalno pesmijo in državno himno. Po maši naj se vrši po vsah šolah primeren nagovor na mladino. Ta dan je pouka prost.

— **Slovenska dijaška zadruga v Pragi!** Iste leto 203 člane. Od teh je podpore potrebnih najmanj 90%. Ker se dijak sam

ne more popolnoma vzdrževati, bodisi z vladno štipendijo, bodisi z lastnimi dohodki, mu mora »Slovenska dijaška zadruga v Pragi« kriti mesečni primanjkljaj. Pri takem številu potrebnih dela to v današnjih razmerah odhodu zadruga ne male skrbi. Od kod dobiti potrebna sredstva? Obracamo se zato na našo javnost in prosimo, naj nam priskoči na pomoč. Prispevke oddajte našim članom nabirateljem; kjer teh ni, pošljite svote na Jadransko banko v Ljubljani na račun »Slovenske dijaške zadruge v Pragi«.

— **Društvo orožniških upokojencev za Slovenijo v Ljubljani obvešča člane,** da je ministrstvo v Beogradu dovolilo kredit 100 milijonov dinarjev za ustanovitev in podporo uradniških gospodarskih zadrug v Jugoslaviji. Te udobnosti bo deležna tudi zadruga »Samopomoč« v Ljubljani, h kateri imajo pristop vsi organizirani državni, orožniški in avtonomni upokojenci in upokojenke. Društvo opozarja vse svoje člane na to udobnost in ponovno vabi, da svojo zastavo članarino in povikse za leto 1920 v najkrajšem času poravnajo, ker se sicer z novim letom izbrisajo.

— **Nova orožniška uniforma se uvede,** kakor smo že poročali, z novim letom. Vsak moč bo označen s številko, ki jo mora nositi na vidnem mestu.

— **Občni zbor »Slovenskega planiškega društva« v Ljubljani se vrši v četrtek, 30. t. m. v restavracijskih prostorih Narodnega doma v Ljubljani.** Začetek ob 8. zvečer. Dnevni red: Poročilo odbora, določitev društvene članarine ter prispevka podružnic, nadomestne volitve, samostalni predlogi in slučajnosti.

— **Za »Jugoslovansko Matice« se je nabralo na dan gledanja v gostilni Zidar v Dolu 70 kren med tamojšnim orožništvom in učitelstvom.** Posnemalci! — **»Coprnika« s kronami.** Erna Hebart, letna hči cerk. organista v Kamniku, se je igrala doma z dragim otrokom »coprnika«. Pri tej coprniki so se skušali, ledo bo znal srebrno kronco bolj hitro skriti. Tako je hotela mala čarovnica brzo skriti srebrno kronco v usta, hote jo zapopati, da bi izginila, toda kronca je zašla na napačno pot v požiralnik, mesto pod jezik. Samoposobi umljivo je, da se je predstava takoj zaključila, malo čarovnica pa so morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

— **Za Apaško kotlino so se začeli zanimali** — roparji in vlomilci. V noči 7. t. m. so dosedaj neznan vlomilci vlomili v hišo posestnice M. B. v Pitivci, posestulco z vozno kočico, obili na tla do nezvesti, na to pa pobrali 8 nem. avstr. tisočakov, za par sto kren našega denarja. nadalje vso obliko in perilo itd. Skupna škoda znaša 22.000 K. Roparji so brezdvomno prišli preko Mure.

— **Razpis nagrade.** Trgovcu Antonu Kašmanu v Škofji Loki je bil pred dvema mesecema ukraden iz skladišča en zaboj in pred nekaj tedni zopet drug zaboj vžigalic znamko J. W. T. Tvrda razpisuje onemu, ki bi tatu izsledil, 3000 K. Trgovci, gostilničarji in trafikanti v bližini in daljni okolici se prosijo, naj naznanijo vsakogar, ki bi ponujal večjo množino vžigalic omenjene znamke. Onemu, ki tatu izsledil, se plača nagrada takoj.

Ljubljana.

— **O ta lojalnost!** Preleli smo: Dr. Ivan Sušteršič se je brzolavno odrekel svojih advokatskih na Kranjskem. Tako je enkrat odrešil našo odvetniško zbornico moreče skrbi. Hudo bi namreč bilo vsozgodu zameriti se bivšemu kranjskemu gospodarju Svetučenju še v dr. Pezanu, da pri loži drugo klofuto odvetniški zbornici s tem da se še on odnove nitihoji družbi. In nazadnje nai še v dr. Benkovič odnove varstvo Sušteršičevega stanovanja in mobilij, potem bo menda vendar enkrat Ljubljana rešena od politikana da ni lojalna napram izdalcem naše države.

— **Felintovska tema vlada na najobrometnejšem delu bele toda nazvalic temu blatne Ljubljane** — na Martilnem trgu. Prostrani tre razsvetljeni štiri leščerke, ki gore vsaka na enem koncu trea tako da se vidi ravno fista luža, ki je pod dotično svetilko. Tre sam na ie teman kot kaka hribovska vas.

— **V dramskem gledališču bereš pri izhodu** — na balkonu — še vedno nemški »Ausgang«.

— **Zaradi nepoštenih manipulacij na ljubljanski pošti so naknadno zaprli še uradnika Lasbaherja in aspiranta Klampferja.**

— **Vodeno mleko so začele zopet privažati** nekatere okoliške mlekarice v mesto. Gospodinja se splošno pritožuje, da je ravno sedaj mleko najslabše, ko se je ravnotar podražilo. Bo treba mlekaricam stopiti zopet na prste.

— **S streh pada sneg neprestano in so pasanti v vedni nevarnosti,** da jih posuje. Ali bi se temu ne dalo odpomoči na ta način, da se sneg odstrani s streh ali pa

se s primerno pripravo zadrži, da bodo hodili ljudje po trotoarju v vednem strahu. Po sredi ulice je v tej brezji vendar nemogoče hoditi. Tudi strešni žlebovi pri večini hiš točijo, da mora človek nositi radi slabih žlebov vedno s sabo dožnik. Prav, kakor da smo kje na vasi.

— **Premog. Člani »Splošne org. vojn. invalidov za slovensko ozemlje«** dobe premog na nakaznice mestnega magistrata in sicer 200 kg za 20 K dne 14. in 15. t. m.

Maribor.

— **Odbor za prvo umetniško razstavo** je prejel od predsednika zagrebškega obrazovalnega društva »Ladja«, g. Csikosa brzojav, kjer četrta zagrebški umetniški svet mariborskim tovarišem umetnikom k otvoritvi razstave ter pozdravlja probujenje jugoslovanske umetniške misli v Mariboru.

— **Umetniška razstava.** Ker se iz raznih strani izraža mnenje, da je sedaj določen čas za poset umetniške razstave od 9.—14. ure neprikladen, ter zlasti za uradništvo nepraktičen, namerava razstavni odbor izpremeniti urnik od sedaj naprej tako, da bo razstava dnevno od 9.—12. dop. in od 1.—4. popoldne. Ta sklep pozdravljamo.

— **Tukajšnji trgovski germil sklicuje** dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji »Maribor« protestno zborovanje, na katerem se bo zahtevala zopetna uvedba železniške zveze Maribor-Ljutomer. Obravnava se bo tudi vprašanje prepovedi prodaje žganih in opojnih pijač, koncesioniranje trgovine z jajci in mlekom ter pomnožitev carinskih uradnikov.

— **Primarij dr. Ivan Matko se je vrnil** Maribor ter je zopet prevzel svolo redno zdravniško prakso.

— **Tatvina.** V delavnici južne železnice so neznani tatovi ukradli večjo množino orodja. Tatovi so vdrli skozi okno, skozi katero so tudi odšli. Škode so napravili za 3000 kren.

Celje.

— **Mestno gledališče v Celju.** V četrtek 16. dec. ob 19. in pol se predstavlja tridelnska veselozra Josipa Ogrinca »V Ljubljano je dajmo«. — V nedeljo dne 19. dec. ob 16. in pol »Morala gospe Dulcke«, pri znižanih cenah.

— **Imenovanje v politični službi.** V staližu političnih uradnikov deželne vlade za Slovenijo je imenovan okrajsni glavarjem vladni tajnik pri okrajnem glavarstvu v Celju Ludovik Plukava.

— **Umrla je v Ljubljani** celjanka Marica Oročan, roj. Hočevar, hčerka celjske trgovke gospe Hočevar. Truplo so prepeljali v Celje, kjer se je vršil pogreb na mestnem pokopališču.

— **Predavanja,** katero je priredil v soboto zvečer kulturni odsek »Celjskega Sokola« v Narodnem domu, se je udeležilo precej celjskih Slovincov. Predaval je gimnazijski profesor g. Slavko Rajh o sokolstvu in svobodni domovini.

— **Invalidsko zborovanje se je vršilo v** nedeljo 12. t. m. pop. v celjskem Narodnem domu. Bilo je srednje obiskano. Na dnevnem redu je bilo v glavnem poročilo o obnem zboru centrale v Ljubljani.

— **Redni občni zbor celjske dijaške kuhinje** se bo vršil 18. t. m. v realni gimnaziji. Na dnevnem redu je važno vprašanje dijaškega doma v Celju.

— **Veliko športno slavnost v Celju** priredi dne 5. januarja v Narodnem domu celjski športni klub.

— **Uradovanje pri okrajnem glavarstvu v Celju** odrade v četrtek dne 16. in petek 17. t. m. radi preselitve uradnih prostorov. Ta dva dni se bo občevalo s strankami le v najnujnejših in neodložljivih zadevah.

— **Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju** je izvolila za načelnika g. Miro Malcena, posojilniškega uradnika v Celju, za njegovega namestnika pa g. ravnatelja Belleja.

— **Okrog Celja po bližnji in daljni okolici** je zapadel precej visok sneg. Isti naletava že par dni skoro nepretrgoma. Na sankaljših okrog mesta vlada živahno življenje. Drugače pa ni premrzlo vreme.

— **Poskušeni vlom.** V noči od petka na soboto sta dva zlikovca hotela vlomiti v trgovino Marije Krajnc na Bregu pri Celju v hiši gostilne Podraž. Odprla sta s silo izlozbeno okno in potrla na istem že tudi šipe. Bila pa sta pregnana.

— **Izpred celjske porote.** V soboto 11. t. m. se je zagovarjala pred poroto 26letna Teronija Kitak, posestnica v Ceremočkah v Rogasem okraju. Obtožena je, da je v noči 19. oktobra umorila svojega 58letnega moža Jožefa Kitaka s tem, da ga je s kijem taklo tako dolgo po glavi, da je obležal mrtev na tleh. S svojimi možem je živel v vednih preprih. Tako sta se spila tudi usodne noči, v kateri je storila svoje dejanje. Porotniki so zanikali vprašanje umora, potrdili pa ono glede uboja. Dobila je 4 leta težke ječe. Kitak se je vedla med celo obravnavo zelo ravnodušno ter se nadejala, da bo od porotnikov sploh oproščena. Kitak je bila med drugim tudi članica tamojšnje Marijine družbe. — Iste

ga dne zvečer ob pol 7. uri se je pričela obravnava proti Francu Šmerlu, Leopoldu Puki in Francetu Puki zaradi tatvin, ki so jih izvršili pri tovarnarju Lavriču v Konjicah. Dobila sta Franc Šmerl in Leopold Puki vsak po 18 mesecev, Franc Puki pa 14 mesecev težke ječe.

Primorje.

— **Profesorska stavka v zasedenem** ozemlju. V soboto se je pričela stavka vseh srednješolskih učiteljev, tudi jugoslovanskih v Idriji in Tolminu. Vlada do določenega roka ni izpolnila zahtev glede izboljšanja gmojnega stanja, temveč je le obljubila, da bo imenovala posebno komisijo, ki se bo pečala s tem vprašanjem ter je pripravljena izplačati tudi profesorjem po 500 lir, kakor vsem ostalim uslužbenecem. Ker je bil torej odgovor nepovoljen, je bila soglasno proglašena stavka srednješolskih učiteljev za vso Julijsko Benetino. Samo komunalni profesorji v Trstu niso vstopili v stavko, toda to je začasno; ako treba bodo tudi oni solidarno nastopili z ostalimi profesorji, dokler ne dosežejo svojih pravic.

IZ PODČASTNIŠKIH KROGOV.

— **Dalje službi** podčastniki, posebno orožniki, ne bodo mogli več obstojati, kakor vse kaže, ker jim oblastva ne dajo one pravice, za katere se borijo celih 12 let. Podčastnik se trudi, da dobi uradniški certifikat in dovoli 6 mesečni poskusni tečaj pri onem uradu političnega oblastva. Kaj mu to pomaga, ker se mu uradniško mesto vkljub vsem obstoječim predpisom, po katerih nima samo pravice prosti, temveč se potegovati za uradniško mesto, ne podeli, če ni prošile pristaja one stranke, kateri pripada mesto podčastniški. Podčastnik se tako mesta pod protekcijo invalidom, ki so popolnoma zdravi, in ki še v vojni nikdar niso. Uradniška mesta se dalje podeljujejo brez omesečne prakse tudi tujcemoma nekaterim daljeslužnim, ako imajo kakega bližnjega visokega sorodnika. Celo se še dogajajo slučaj, da se podelijo uradniška mesta tujcem. V Sloveniji je več uradnikov, ki so si državljansko SHS pridobili te s podelitvijo uradniškega mesta. Za domačina pa ni mesta. Kam nas bodo privedle take razmere, ne vemo, vendar pa mislimo, da bodo imela Jugoslavija vse polno tujcev upokojencev, ki bodo občevali našo državo in davkoplačevalce. Domačini se bodo morali na izseljevanje iz rojstne grude, pojaviti v Ameriko in druge države, ker jim drugje ne preostaja, ako hočejo živeti. Vprašanje je, če se jim bo potovanje le dovolilo. Ključno ministrstvu za notranja dela v Beograd, predsedništvu deželne vlade v Ljubljani in novozvoljeni konstituenti, da od oblastev in uradnih odsekov zahtevajo pravično podelitev uradniških mest, ter da se podelijo te mesta v prvi vrsti onim daljeslužnim podčastnikom, ki posedujejo uradniški certifikat in spricvala za 6 mesečno prakso.

Ljubljanska porota.

— **Beginstvo rodi zločince.**

— **Včeraj dopoldne je stal** pred porotniki 22letni Viktor Travanja, sin premožnega trgovca iz Pulja. Elegantni mladenič je bil uslužben pri pošti, toda zaradi Italijanov je pribežal v Jugoslavijo. Stanovanje je dobil pri Avgustu Nagličevu na Kongresnem trgu. Od doma je imel 1700 lir, ki jih je tekom mesecev porabil, nato je prodal obleko ter zamaš iskal službe. Pomikanje in prilžnost sta ga napravili za tatu. Pri neki hišni preiskavi je bil priča, kje hranite njegova gospodinja in njena sestra Neža Božek denar in zlatino. Ko je bil sam doma, je vlomil v omaro ter pobral zlatnike, srebrnike in raznega zlatnega naklisa za 7248 K. Denar je zamenjal, naklisa pa skril v gozdu pod Tivoljem. Kjer se je tudi dobilo in lastnicam vrnilo. Obtoženec je vse »zgreveno« priznal. Porotniki so krivdo soglasno potrdili, naker je bil Travanja obsoljen na eno leto poostrene ječe.

Vodiški komedijant.

— **Vodice so že enkrat** zaslovene po svoji »umetnici Johanci«. Včerašnja porotna razprava na je pokazala, da so Vodice sploh kraj izrednih talentov. Pribežali so nekoga Ivana Pavliča, ki se naziva tudi Janko Zajc. Pavlič ima teatralčni nastop, je dosil moderno oblečen in se vidno trudi, da obdrži sodni dvor, porotnike in poslušalce pri dobri volji. Na vprašanje po politiku odgovori samozavestno: »Šauspliar, pa tudi knjigovez!« — Imate kaj premoženja. — »Stalnega sicer ne, toda založenega imam 75.000 K v Banatu v žitnih kupčijah.« — Občinstvo je že dobilo spoštovanje pred tako podjetnim trgovcem, dokler ni slišalo obtožnice, ki je razložila, da je Pavličev poklic tat iz navade, da je njegova specialna stroka vlom v vile. Bil je že 7krat zaradi takih tatvin kaznovan, zadnjič na 8 let ječe. Poletil je zopet v vilo v veko vilo v Mekinjah in v Tribučevu vilo na Bledu ter obe vili popolnoma izpraznil.

— **V Tribučevu vilo se je naselil za tri dni** kot kopališčni gost. Preden je odšel, je vilo izpraznil do zadnje ponvice in skaflice užigal. Pavlič je obtoženo dostojanstveno poslušal ter na koncu na vprašanje, ali je vse res, odgovoril: »Do malera bo vse res!« Potem je med splošnim smehom tolmačil vse podrobnosti. Potegoval se je za službo krojača v bližini na Studencu, a le ni dobil. Po vplomu pred 8 leti je nakradene zaklade imel skrite pod razvalinami starega gradu nad Kamnikom. V svojo zakladnico se je moral spuščati po vrvi. Prvotno ukradeni blago ni imelo posebne cene. Toda Pavliču je prišla prav povojna valuta, ker je letos dobil za vse dragocenosti 36.000 K, a pridržal si je še za drag spomin« bučico, ki je med »bratji« vredna 25.000 K. Na sodniško vprašanje, kje ima to dragoceno bučico, je tajnostveno pripomnil: »Tega pa vam ne smem povedati.« Istotako ne sme povedati klena žida, ki sta skupno »tržila«. Le toliko lahko pove, da je bil na najboljši poti, da postane milijonar, ako bi ne bila prišla vmes ta noščica (aretacija). V Vodih je bil pod policijskim nadzorom, toda kladi se je po celom svetu, češ, tam ni telefona za kupčijske razgovore. Tudi je moral iti v morske kopeli v Cerkevno, ker ga včasih muči revmatizem. Tam ga je veljalo dnevno bivanje 4000 K. »Pa še v prvovrstnem hotelu nisem bil« je užaleno pripomnil. Zakaj je v vili v vilo, je utemeljeval sledeče: »Hotel sem si urediti stano primorno stanovanje v Karlovcu. Kaj takega pa je danes drago, pa tudi škoda se mi je zdelo za lastni denar.« Na Bledu je vedel za vilo »Kajtimar«, ki so jo pakli prepredali. Hotel pa je tudi splošni prijetno s koristnim ter si utrdil zdravje s kopeli v jezeru. Kot bodoči milijonar pa je bil usmehnjega srca. V Mekinjah ukradene sive hlače je podaril nekemu potnemu človeku, ki je bil ves raztrgan.« Iz platna, ki je ukradel na Bledu, pa je napravil bluze ter jih razsenkal primorskim dekletom. — Na vprašanje, ali mu je bilo znano, čegava je vila, ki je le opiral na Bledu, je odgovoril: »Sem mislil, da je kakega Nemca, zato sem še bolj razsajal.« Nazorno je dokazoval, koliko je trpel, preden je vse mogel na hitro zmisliti. — »To vam ni malenkost, izprazniti tri sobe in še jedilno shrambo! Saj bi bilo komaj, da bi bil z vozom odpeljal!« Ukradeni blago je sortirjal v cunice in po železnici odposlal. Na Bledu je imel trikrat važne sestanke s tujimi židi. »Področnost pa ne smem povedati.« Ko se mu je prečital seznam pokradenega blaga, je Pavlič pripomnil: »Nekaj reči je izpuščeno, nekaj pa je več povedanilo, tako da se izbota.« — Treba večer njegovega bivanja v vili »Kajtimar« si je napravil ležišče v jedilni shrambi, ker je stutl, da bi znal prvi gospodar na nedeljsko veselico, in res, ko se je z izprehoda zvečer vračal proti vili, je bila vsa razsvetljena. »No, sedaj pa glej, kje si bil iskal drugo stanovanje, sem si mislil pri sebi, iz množih oči, košar in zavolev, ki so bili naloženi ukradenih stvari v porotni dvorani, je kot izvežban glumač prezentiral s grandeco lastnikom kos za kosom. Ko je prišla posoda na vrsto, je veličkodošno pripomnil: »Za posodo mi pa nič ni, če hočejo gospodje, jo lahko izročijo. Saj vejo zg., ki ste bili pri prvi moji razpravi, kako lepe stvari sem šele takrat imel.«

— **Porotniki so glavno,** kakor tudi dodatno vprašanje, da je Pavlič tat iz navade, potrdili soglasno, vsled tega je sodni dvor prisodil Pavliču 10 let težke in poostrene ječe. Obsoljenec je obsodbo s poklonom sprejel ter kazni takoj nastopil.

Gledališče in glasha.

— **Repertoar ljubljanskega gledališča:** Drama: Ponedeljek, 13. Bobrov kozuh. (C). Torek, 14. (zaprt). Sreda, 15. »Smrtin ples I«. (E). Četrtek, 16. »Smrtin ples II«. (E). Petek, 17. »Sen kresne noči« (v opernem gledališču ob dramskih cenah). (A) Sobota, 18. »Jubilej«. »Snubača«. »Medved«. »Klurgija«. (D). Nedelja, 19. »Bobrov kozuh«. (Izven). Ponedeljek, 20. »Smrtin ples I«. (B). Torek, 21. »Smrtin ples II«. (B) — Opera: Ponedeljek 13. (zaprt). Torek, 14. »Tosca«. (A). Sreda, 15. »Trovatore«. (D). Četrtek, 16. »Tosca«. (B). Petek, 17. »Sen kresne noči« (dramska predstava). (A). Sobota, 18. »Veselo žene windsorke«. (C). Nedelja, 19. »Rizolotto«. (Izven). Ponedeljek, 20. (zaprt). Torek 21. »Tosca«. (E).

— **Orkestralno društvo »Glasbene Matice«** je s smojnim krasno uspešnim simfoničnim koncertom pod izbornim vodstvom kons. prof. Karla Jeraja dokazalo, da se bliza čas, ko bomo Slovenci dobili stalne simfonične koncerte in se bo tudi zanimanje našega občinstva za instrumentalno glasho čedalje bolj povečalo. O koncertu se o priliki še pomenitmo, za danes zasluži orkester z dirigentom vred največjo pohvalo.

— **V nobeni knjižnici ne smemo manjkati** čitni zvezki »NARODNE KNJIŽNICE«. Zahtevajte cenike pri Zvezni knjižarni v Ljubljani. Martiln trz 8.

Kraljev vitez.
Zgodovinski roman
(Dalle.)

»Noco! Belfegor. Še noco! v svoji sobi mi »Treh vladarjih« bom tvoja vsa tvoja vroča in trenečoča od luhezni Toda storiti moraš kar ti velim.«

Prezumno hrotenje ti je odzvonilo.

»Vse! Vse! Ako hočete, ubitem svojo veselo in svojo gospodaria! Vse storim samo ukažite!«

»Kie je tvoj letnik?«

»Tu do!« je kriknil Nubitec in udaril z nogu ob tla.

»Osvobodi ga! Prineli ga k meni — ne neli me k niemu! Ne usmrti ga. ne prikljeni ga na ploščo! Ne spusti z do!«

»Na ploščo!« je ponovil črnc obunno. »Na železno ploščo!«

»Oh!« je viknila Marion. sama napel blazna. »Obotavljaš se podlež? Ako ga prikleneš ne bom tvoja nikoli. da veš! Nikoli... oh oh!

Kaj pomeni to vpitje? To strašno tuljenje! Čui! Kaj se godi? Kdo tuli tako na smrt?«

Iz globine vodnjaka se je razlegalo rivenje viteza Capestanga ki je umiral v vrtnem Orozel

»Železna ploščo!« je zahrnel Belfegor in se nagnil z obema rokama za koderaste lase. »Poslušajte! Poslušajte! Tako tudi on! Prepozno! Zaman! Izgubljena je zame!«

»Odkleni ga!« je kriknila Marion presunljivo. »Odkleni ga. na bom tvoja! Sai še živi! Oh. to strašno tuljenje!«

»Odklenem ga!« je zaril Belfegor. »Da dala!

Hotel je planiti k vzvodu. Toda moči so ga zanustile. Od razburjenja ni mogel več stati na nogah.

»Ne morem! Nič več ne morem! Vzvod... Tistile tam!«

»Vzvod!« je viknila Marion in planila namesto njeza. »Kateri? Ta?«

»Vzdignite ga! Vzdignite ga. kakor daleč morete!«

Marion je nagnila za vzvod. Bil je ogromen železni drog. ki ga

v navadnem trenutku ne bi bila mogla niti premakniti. A zdaj — o Bog! Vse žilice v nji so pokale. In vzdignila ga je!

»Više!« je hrčel Belfegor. »Še više!«

Pobral se je na kolena. Slabost ga je minevala. Marionkine roke so krvavele in vzvod je postal čedalje težji. Tedaj pa je nekaj počilo v osišču in vzvod je ušel dekletu iz rok. Dopolnjen! Pekleni stroj je bil ustavljen!

Belfegor se je spravil na noge. Dognal drug vzvod in ga obrnil.

»Poidiva!« je kriknil nato.

Zdaj bi se bil lahko vrnil nanjo. ne da bi se bila branila. Nič več ni vedela kie je in kaj počenja. Njena duša je bila zgoli še trenet. Par trenutkov nato je stala v spodnji sobi. Pod se je bil vrnil na svoje mesto. In videla je Capestanga priklenjenega z dvema obročmi. Njegove oči so bile zantre usta so mu ziala. Mari je bil mrtev? Belfegor je razklenil obroče. prestregel viteza in ga naložil k Marionkinim nogam. Pokleknila je k niemu, pregledala

ga naložila mu roko na srce in vstala. Dolg vzdihljaj je nanel njene prsi. Nemirno gledate viteza. Je zamrznuta s čudnim vlasom.

Mali oglasi.
Proda se:
POPOLNOMA NOVA ELEGANTNA
nerabljena oprava za spalno in jedilno sobo se proda. Trd les. Pricizno delo. Najnovejša moda. Eventuelno se proda tudi sama spalna soba. Ponudbe pod »Oprava« na Anončno ekspedico Al. Matellič, Ljubljana, Kongresni trg 3. 2442

STANOVANJSKA OPRAVA.
posebno omare, patent - divan, zrcala, namizno perilo, jedilni servise, blagajna (Wertheim) itd. se proda na Bleiweisovi cesti št. 21 v četrti 16. t. m. od 11.—12. in od 2.—4. popoldne. 2446

ZIMSKA SUKNJA (UISTER),
modra in rujava obleka se proda po ugodni ceni. — Barle, Florjanska ulica 22/1. 2445

PISALNE STROJE
»Remington« nudi trdka K. et Kregar. Ljubljana. 2361

Službe:
KNJIHOVESKI VAJENEC
se sprejme. Naslov pove uprava »Jugoslavije«. 2440

Razno:
STANOVANJE V SP. ŠISKI
ostoječe iz 1 velike sobe in kuhinje s pritlikinami. se zamenja za enako ali večje oziroma tudi za prazno ali mebirano sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »Soba« na upravo »Jugoslavije«. 2446

JUGOSLOVANSKI POSLOVNI KOLEDAR
za leto 1921 je izšel v obliki trdovezane knjige 17 x 22 cm. Ima za vsak posamezen dan 6 x 15 cm zapiskovalnega prostora na prvovrstnem papirju. Stane do 15. decembra pri »Založništvu Jugosl. poslovnega koledarja v Ljubljani« 20 K. po pošti 22 K. Po 15. decembru se dobi koledar samo v knjižarnah po 30 K. Koledar je potreben pripomoček za vsako pisarno. Trgovci in knjižarne dobijo koledar s knjižničnim popustom v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. 2443

Priporočate »JUGOSLAVIJO«

Kdor hoče

Iz Banata poljskih pridelkov itd. naj se pismeno obine na Rudolfa Velikavca. Vrhan, Barat, kateri je pripravljen vsakomur dati natančna brezplačna pojasnila. 2094

1-1/2 milijona kron

privatnega kapitala se potrebuje za razširjenje izvrstno vspevaločega industrijskega podjetja na slajerskem ki je na najboljšem glasu. Pogoji ugodni. Varnost popolna. Za 3 leta. Ponudbe pod šifro »O. d. C.« na Tajništvo JDS Ljubljana, (Narodni dom).

Trstje

za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 480, pri večih naročilih znaten popust. **Ant. Steiner**, Ljubljana, Jeranova ul. 13 (Trinovo). 771

„Vera“
oman O. Waldowa
je izšel v knjigi in stane broširan 20 K, vezan 26 K v platno vezan 32 K.

Bonačev beležni koledar
(tedenski koledar)
izide 16. t. m. in se dobi po vseh trgovinah s papirjem. Cena brez poštnine K 24.— komad. Koledar je lično izdelan in tiskan na dobro limanem papirju. Direktno se naj naroča pri tvrdki

J. Bonač, sin v Ljubljani.
Denar naj se pošlje naprej.

Preko Havre v Ameriko
traja vožnja po morju samo 6 dni.
Iskaja vezeli listkov za vse linije. Natančnejša pojasnila daje edino: koncesijska potovalna pisarna tvrdke **Ivan Kraker v Ljubljani**
Gospodstva (prej Marije Terezije) cesta 13, Kolizej.

POZOR!
Knjižarne in trgovine s papirjem ter trgovci!
Lične žepne koledarje za leto 1921
v obliki 6x4 cm komad po 2 K 80 v in 12x7 cm komad po 9 K dobavlja vsako množino

Zvezna tiskarna in knjižarna v Ljubljani.
Poštai predal 74.
Vedno v zalogi tudi lični notesi, bloki, pisar. knjige (blag. dnevnik).

Samo štiri dni!
Namesto božičnega darila svojim cenjenim odjemalcem bode podpisana trdka prodajala brez vsacega dobička samo 15., 16., 17. in 18. t. m. en gros in detail

močne, trpežne, boljše in navadne moške čevlje
vse na roko živane in iz najboljšega usnja in sicer v trgovini na Mesnem trgu in v »Balkonu« skladišče št. 54 (od 8. do 12. ure in od 6. do 8. ure.

Kdor hoče imeti res dobro in po ceni obutev, naj ne zamudi te prilike.

2105 **V. Petričiča nasl. Samec.**

SOL
dobro mleto, belo oddaja najcenejše v vrečah iz postaje Maribor, takoj

Anton Tonejc in drug
Maribor.

Moj zverinjak
knjižica našim mačim za zavo in punč s 45 slikami in v temi spadaj čim besedilom.
= Cena 20 kron. =
Dobiva se v Ljubljani: v Zvezni knjižari, Marjin trg 8, v Zvezni tiskarni, Stari trg 19.

POZOR!
Prodaja čevljev po zelo znižani ceni pred božičem
pri tvrdki
Ant. Krisper
Mesni trg 26

Tiskovine vseh vrst
za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“
v Ljubljani, Stari trg števil. 19.
Naročila sprejema tudi upravnništvo »Jugoslavije« v Ljubljani, Marjin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v is Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

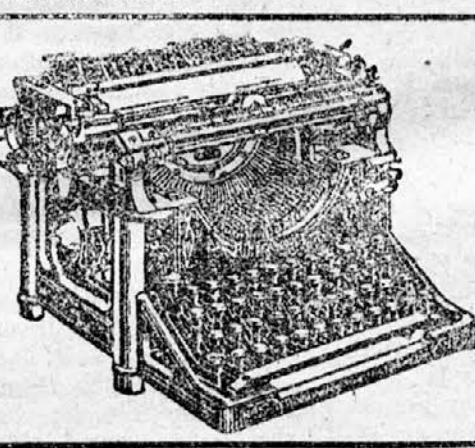
ODVETNIK
Dr. FRANJO LIPOLD
naznanja, da se je 15. decembra 1920 preselil in ima svojo odvetniško pisarno v Mariboru, Aleksandrova c. 36, I. nadstr. Telefon števil. 85.

Koloture za štednjake
(Herdringe)
rešetke za peči (Roste)
I sav in trgovački lijev izrađuje i dobavlja:
Ivanaonica željeza „SM EV“, tvornice strojeva u Bielovaru.

Klobuke in slamnike
vseh vrst, od preprostih do najfinjših nudi vedno v zalogi tovarna klobukov in slamnikov

FRANC CERAR v STOBUR
pošta in žel postaja Domžale p. Ljubljani. V popravila prevzema tudi vsa tozadevna dela ter preoblikuje po najnovejši modi. V Ljubljani prevzema vsa naročila in moderniziranje tvrdke Kovačević i Teršan v Prešernovi ulici št. 5, kjer se sprejema v sredo in soboto.

Glavno zastopstvo za:
„UNDERWOOD“
pisalni stroj
„OPALOGRAF“
razmnoževalni aparat



ima trdka
THE REX Co.,
Lubliana
Šelenburgova ulica 7/1
in Gradišče 10.
Moderno urejena popravilnica za vse pisarniške stroje.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani
Marilin trg 8, Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919.
Prometa do srede junija nad 65.000.000 kron.

čistih brez odbitka rentnega davka.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.

4 1/2 %